

mer mig saaledes rigtignok, at man skal ikke give en Berettigelse til — for at jeg skal gjen tage hiint Udtryk, der karakteriserer Sagen — at speculere i disse Eiendomme, medmindre man ialtfald lægger det Vaand paa Regjering, at Gulbgruben da ogsaa kun anvendes i det Siemed, hvorved den ophovedet skal være bragt til Eksistens. At vi derved skulde lægge Vaand paa en anden Forsamlings Forhandlingsfrihed, vil dog vist Ingen troe. Som Sagen i Diebliffet staaer — det kunne vi jo læse i Commissionens Betænkning — tænker ingen fornuftig Militair længer paa at vedligeholde det nærværende Fæstningsystem. Planen om Kjøbenhavns Voldes Vedligeholdelse er opgiven allerede 1853; der foreligger nu alene et Forslag til at befæste Kjøbenhavn paa en anden og formeentlig hensigtsmæssigere Maade ved at lægge Befæstningen i langt større Afstand fra Byen. Det er hertil, man ønsker Penge, og Commissionen har nu fundet, at man ved at realisere den Forpligtelse, der paa hviler Eiendommene, ved at gjøre dem i Penge, kunde faae betydelige Fonds til at fuldføre denne større Plan. Det er jo saaledes fornuftigvis den eneste Maade, hvorpaa der i Fremtiden vil blive tænkt paa at befæste Kjøbenhavn. Men ialtfald er det vel klart, at den anden Forsamling, der skal afgjøre Spørgsmaalet om Befæstningen, ikke vil finde sig hinværet i at tage sin Beslutning derved, at man siger til dem: „Hvis I gaae denne Vej, have vi nogle Millioner at byde eder“. Det er det eneste Vaand, der kunde være Tale om at lægge paa hiin Forsamlings Frihed; men vi lægge i Virkeligheden slet intet Vaand paa den, vi begrænsede kun den Fuldmagt, vi give til Expropriation, vi gjøre kun, hvad Lovforslaget og Ministeriet har opfordret os til, vi give Tilladelse til Expropriation, men vi give den kun under en Betingelse — den Betingelse, der er bragt i Forslag af Commissionen for Krigsministeren, af denne for Indrengsministeren og fra ham til den lovgivende Magt; vi lægge intet Vaand paa den anden Forsamlings Forhandlingsfrihed; vi gjøre end ikke vore egne Forhandlinger enten grandiosere eller interessantere; jeg troer iøvrigt slet ikke, at det i og for sig vilde være til Skade, om vi gjorde det —

vi forhandle ikke om selve Befæstningen af Kjøbenhavn, men hvad der skeer, er blot, at vi see lidt ud i Fremtiden — Udkaftet opfordrer os jo selv dertil ved at nævne Aaret 1870 og Sløfningen af Voldene om Kjøbenhavn — vi nødes til at tænke os, hvorledes en anden Forsamling vil komme til at forhandle om denne Gjenstand, og tage vor Bestemmelse, efter hvad vi tænke os, at hiin anden Forsamling vil gjøre i den ene eller anden Retning. Jeg agter saaledes at stemme for Endringsforslaget, men — jeg gjentager det — selv da vil min Ansæelse om Ret og Billighed ikke være fuldkommen tilfredsstillet, og jeg vil ikke under nogen Omstændighed kunde stemme for Loven.

Indrengsministeren ad interim:

Jeg troer ogsaa, at det ærede Medlem handler fuldkommen rigtigt ved at stemme for Endringsforslaget, naar han vil stemme imod Loven; thi jeg troer, at Lovens Skæbne vil være afgjort med Endringsforslaget: de to lade sig ikke forene med hinanden. Det har været Regjeringens Siemed med at fremlægge dette Lovudkast — og jeg maa bede om, at de ærede Medlemmer af Rigsdagen ville holde sig til Indrengsministeriet; det er mig, der har fremlagt dette Lovforslag, og jeg anerkjender ingen anden som Fremlægger end mig selv — det har været Siemedet med dette Lovudkast at være billigt og retfærdigt imellem Monarchiet og de private Ciere. Er det lykkes eller ikke? Det maa De see af Lovens Bestemmelse. Jeg veed, at flere af Cierne, have henvendt sig til mig, at det har været flere af dem magtpaaliggende for deres oconomiske Forholds Skyld at faae at vide, om Loven vilde blive fremlagt, da det vilde have en betydelig Stigen af deres Eiendomme til Følge. Det har virkelig været Tilfældet med flere. Undersøg altsaa om der er en billig og retfærdig Delen imellem Monarchiet og de private Ciere. Hvis der er det, vil Følgen af Loven være, at Monarchiet faaer visse Værdier, visse Pengesummer til Disposition. Derimod er det ikke denne Forsamling, der skal tage Bestemmelse om Anvendelsen af disse Pengesummer; deri har det ærede Medlem, der sidst satte sig, uret. Han mener, at det er denne Forsamling, der skulde